

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 7/10
Luksemburg, 21 stycznia 2010 r.

Wyrok w sprawie C-546/07
Komisja / Niemcy

Niemcy naruszyły prawo wspólnotowe ograniczając jedynie do przedsiębiorstw niemieckich możliwość zawierania umów z polskimi przedsiębiorstwami na wykonywanie prac na swoim terytorium

Takie ograniczenie jest dyskryminujące i nie może być uzasadnione

W celu zmierzenia się z poważnymi zakłóceniami na rynku pracy, Niemcy, zgodnie z aktem o przystąpieniu z 2003 r.¹, po notyfikowaniu Komisji, w odniesieniu do świadczenia usług mogą ograniczyć czasowe przemieszczanie się pracowników oddelegowanych przez przedsiębiorstwa mające siedzibę w Polsce. Takie ograniczenie może zostać utrzymane tak długo, jak Niemcy stosują środki krajowe lub też środki wynikające z porozumień dwustronnych dotyczących swobodnego przepływu polskich pracowników. Jednakże zastosowanie tego ograniczenia nie może spowodować wprowadzenia bardziej restrykcyjnych warunków dotyczących czasowego przepływu pracowników w kontekście transgranicznego świadczenia usług między Niemcami a Polską od tych, które obowiązywały w dniu podpisania traktatu o przystąpieniu (klauzula standstill).

Zgodnie z umową niemiecko-polską z 1990 r.², polskim pracownikom, którzy na podstawie umowy o dzieło między polskim pracodawcą i przedsiębiorstwem „drugiej strony” zostaną oddelegowani do pracy na okres przejściowy (pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy o dzieło), będzie udzielane zezwolenie na pracę niezależnie od stanu i rozwoju sytuacji na rynku pracy.

Jedna z wytycznych przyjęta przez federalną agencję pracy dotycząca zatrudnienia pracowników z nowych państw członkowskich Unii zakazuje umów o dzieło z cudzoziemcami, jeżeli praca ma być wykonywana w rejonie, w którym średnia stopa bezrobocia w ostatnich sześciu miesiącach była wyższa przynajmniej o 30% niż stopa bezrobocia w całych Niemczech. Wykaz okręgów, do których klauzula ta znajduje zastosowanie, jest uaktualniany co kwartał.

Komisja twierdzi, że stając na przeszkodzie temu, by przedsiębiorstwa z innych niż Niemcy państw członkowskich chcące wykonywać prace w Niemczech mogły zawierać umowy o dzieło z przedsiębiorcą polskim, chyba że przedsiębiorstwa z tych innych państw członkowskich założą spółkę zależną w Niemczech, państwo to uchybiło zobowiązaniom, które na nim ciąży zgodnie ze swobodą świadczenia usług. W swojej skardze o uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego, Komisja wspierana przez Polskę twierdzi, że Niemcy naruszyły także klauzulę standstill ustanowioną w traktacie o przystąpieniu z 2003 r. z uwagi na rozszerzenie ograniczeń regionalnych w zakresie dostępu do rynku pracy.

W przedmiocie ograniczeń w zawieraniu umów o dzieło

Trybunał przypomniał na wstępie, że swoboda świadczenia usług oznacza w szczególności eliminację wszelkiej dyskryminacji w stosunku do usługodawcy z powodu jego narodowości lub okoliczności, że posiada on siedzibę w innym państwie członkowskim niż państwo świadczenia

¹ Akt dotyczący warunków przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej oraz dostosowań w Traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej (Dz.U. 2003, L 236, s. 33).

² Umowa między rządem Republiki Federalnej Niemiec a rządem Rzeczypospolitej Polskiej o oddelegowaniu pracowników polskich przedsiębiorstw do realizacji umów o dzieło z dnia 31 stycznia 1990 r., zmieniona w dniach 1 marca i 30 kwietnia 1993 r. (BGBl. 1993 II, s. 1125).

usługi. W konsekwencji wymóg, by przedsiębiorstwo utworzyło stały zakład lub spółkę zależną w państwie członkowskim, w którym świadczy usługi, sprzeciwia się bezpośrednio istocie swobodnego świadczenia usług, ponieważ uniemożliwia świadczenie w tym państwie usług przez usługodawców mających siedzibę w innym państwie członkowskim.

Następnie Trybunał stwierdził, że interpretacja pojęcia „przedsiębiorstwa drugiej strony” zawartego w umowie niemiecko-polskiej jako obejmującego jedynie przedsiębiorstwa niemieckie ustanawia dyskryminację bezpośrednią pozostającą w sprzeczności z traktatem WE w odniesieniu do podmiotów świadczących usługi z siedzibami w państwach członkowskich innych niż Niemcy pragnących zawrzeć umowę o dzieło z przedsiębiorstwem polskim w celu świadczenia usług w Niemczech i skorzystać w ten sposób z liczby polskich pracowników ustalonej na mocy tej umowy.

Trybunał podniósł, że umowa niemiecko-polska od przystąpienia Polski do Unii dotyczy dwóch państw członkowskich, w związku z czym postanowienia tej umowy mogą być stosowane w relacjach między tymi państwami członkowskimi jedynie z poszanowaniem prawa wspólnotowego, a w szczególności zasad traktatowych z dziedziny swobody świadczenia usług.

Trybunał podkreślił, że przepisy dyskryminujące mogą być uzasadnione względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego i zdrowia publicznego. Jednakże skorzystanie z tego uzasadnienia zakłada istnienie rzeczywistego i dostatecznie poważnego zagrożenia mającego wpływ na podstawowe interesy społeczeństwa.

Powołując się w szczególności na potrzebę skutecznego nadzoru nad prawidłowym wykonaniem umowy niemiecko-polskiej, **Niemcy nie przedstawiły żadnego przekonującego argumentu, który mógłby stanowić uzasadnienie ograniczeń podstawowej swobody.**

W przedmiocie klauzuli standstill

Trybunał stwierdził, że **okoliczność, iż po dacie podpisania traktatu o przystąpieniu** do wykazu rejonów, na obszarze których umowy o dzieło zgodnie z umową niemiecko-polską są zakazane, **zostały dodane nowe rejon³, nie oznacza naruszenia klauzuli standstill.**

Wprowadzanie bardziej restrykcyjnych warunków nie ma bowiem miejsca, jeżeli zmniejszenie liczby pracowników polskich, których można oddelegować w celu świadczenia usług w Niemczech, stanowi zwykłą konsekwencję stosowania po tej dacie klauzuli, której treść pozostała identyczna, w odniesieniu do sytuacji faktycznej na rynku pracy, która uległa zmianie. I tak, uaktualniany co kwartał wykaz rejonów, których dotyczy zakaz, ma w tym kontekście charakter czysto deklaracyjny, podczas gdy ani sytuacja prawna nie uległa pogorszeniu, ani też niemiecka praktyka administracyjna nie uległa zmianie na niekorzyść.

Trybunał zwrócił uwagę, że taką wykładnię potwierdza istota tego rodzaju klauzul standstill polegająca na zakazie ustanawiania przez państwo członkowskie nowych przepisów, których celem lub skutkiem byłoby wprowadzenie bardziej restrykcyjnych warunków od tych znajdujących zastosowanie przed datą wejścia w życie omawianych klauzul.

UWAGA: Skarga o stwierdzenie uchybienia państwa członkowskiego jest kierowana przeciwko państwu członkowskiemu, które uchybiło zobowiązaniom wynikającym z prawa Unii, przez Komisję lub inne państwo członkowskie. Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości stwierdzi uchybienie, państwo, którego to dotyczy, powinno jak najszybciej zastosować się do wyroku. Jeżeli Komisja uzna, że państwo członkowskie nie zastosowało się do wyroku, może wnieść nową skargę i domagać się sankcji finansowych. Jednak w sytuacji nieprzekazania Komisji krajowych środków transpozycji dyrektywy Trybunał Sprawiedliwości może, na jej wniosek, nakładać kary pieniężne już na etapie pierwszego wyroku.

³ Miedzy innymi rejon Bremerhaven, Bochum, Dortmund, Duisburg, Essen, Wuppertal, Dresde, Cologne, Oberhausen i Recklinghausen.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Kontakt prasowy: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku dostępne jest za pośrednictwem „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106